

Шановні колеги!

Однією з вимог Закону України «Про вищу освіту» є щорічне звітування керівника закладу вищої освіти перед вищим колегіальним органом громадського самоврядування – Конференцією трудового колективу про виконання умов контракту. Тому сьогодні обговоримо результати зробленого нашим колективом за 2020 рік, моєї діяльності щодо виконання умов контракту з Міністерством охорони здоров'я України, підсумуємо та оцінимо наші досягнення, приділимо увагу проблемам, які існують, і шляхам їх вирішення.

Рік, що минає, був для всього світу, нашої країни і для нас особисто справжнім випробуванням. Я маю на увазі всесвітню пандемію «COVID-19» та ті події в суспільстві, які були з нею пов'язані. І це випробування, на жаль, досі триває. Проте незважаючи на все, наш університет та ми разом змогли в оперативному режимі перебудувати роботу нашого закладу, перейти на досить новий для нас режим «дистанційної роботи». Ми зберегли в цілому контингент викладачів, студентів та інших осіб, які бажали та змогли отримати освітні послуги в нашому університеті. Значна робота була проведена всіма підрозділами на час введення карантинних обмежень, що дозволило не тільки зберегти на досить високому рівні основну, освітню складову, але і забезпечити безперебійне функціонування інших напрямів нашої діяльності.

Слайд 2

Зміни, які відбуваються сьогодні у вищій освіті, потребують від університетів проактивної позиції щодо забезпечення та підтримання власної культури якості, як невід'ємної складової конкурентоздатності на ринку освітніх послуг, готовності до змін і трансформацій залежно від потреб економіки та суспільства.

Глобалізація, інтернаціоналізація, діджиталізація освіти, інноваційність, студентоцентрованість, культура якості освіти, навчання через дослідження, навчання впродовж життя, університетська автономія,

безпечне та розвиваюче освітнє середовище є основними трендами сучасної вищої освіти, що визначають пріоритетні напрями розвитку освіти в цілому та нашого університету зокрема.

У 2020 році за підсумками спільного обговорення стану та динаміки розвитку нашого університету, сучасних тенденцій у вищій освіті та у вищій медичній освіті зокрема, розвитку суспільства та бачення місця університету в сучасному та майбутньому було проведено роботу щодо перегляду деяких положень Концепції розвитку ХНМУ на 2015–2025 роки та визначено Місію, Візію

Слайд 3

та Цінності університету, що є основними орієнтирами подальшого розвитку та діяльності нашого вишу.

Слайд 4

Одним з важливих етапів роботи будь-якого навчального закладу є формування якісного контингенту студентів. Тому пропоную вашій увазі результати вступної кампанії, яка цього року, незважаючи на складні умови внаслідок карантину, пройшла доволі успішно. Всього на навчання було зараховано 739 осіб, з них 395 студентів вступили на місця навчання за кошти державного бюджету. Цьогоріч вперше були отримані місця державного замовлення на спеціальності освітнього рівня «бакалавр» «Фізична терапія, ерготерапія» та «Технології медичної діагностики та лікування».

Слайд 5

За показниками прохідного балу на цих спеціальностях наш університет посів першу позицію серед інших ЗВО України з результатами 185,844 та 181,764 бали відповідно. Не поступилися ми позиціями і за спеціальністю «Стоматологія», посівши перше місце серед ЗВО України з прохідним балом 199,206 за загальним конкурсом. Це говорить про високі

якісні показники першокурсників та значний попит нашого університету серед вступників з кращими результатами в навчанні.

Слайд 6

Процес зарахування на місця навчання за кошти фізичних та юридичних осіб до ХНМУ відбиває загальні закономірності вступної кампанії до медичних ЗВО України 2020 року, але слід відмітити, що, за даними ЄДЕБО, наш університет за показниками виконання плану зарахування студентів на навчання за контрактом займає перше місце за спеціальністю «Медицина» та друге за спеціальністю «Стоматологія» серед медичних ЗВО.

Про результати вступної кампанії з набору іноземних студентів, яка ще триває, поговоримо дещо пізніше.

Слайд 7

У 2020 році ми продовжили проведення акредитації освітніх програм. В умовах дистанційного формату акредитацію в Національному агентстві забезпечення якості освіти пройшли дві програми: на рівні магістра – «Фізична терапія, ерготерапія», на рівні бакалавра – «Соціальна робота» за співзвучними спеціальностями. Отримані результати акредитації за зазначеними освітніми програмами окреслили наявні проблеми та визначили напрями подальшого розвитку та вдосконалення якості надання освітніх послуг. Зауваження, що були надані НАЗЯВО за результатами акредитації цих освітніх програм, були детально проаналізовані. Гарантами освітніх програм й деканами розроблені та здійснюються заходи щодо їх усунення.

Успішним став перший досвід акредитації освітньо-наукових програм: 15 грудня Національним агентством було акредитовано на 5 років освітню програму з підготовки докторів філософії за спеціальністю «Технології медичної діагностики та лікування». Вітаємо гаранта професорку Ольгу Іллівну Залюбовську, викладачів, аспірантів та всіх, хто був залучений до акредитаційного процесу, та бажаємо подальших успіхів.

З метою поширення успішного досвіду та вдосконалення організації розробки освітніх програм, їх реалізації, перегляду та акредитації на базі Навчально-наукового інституту якості освіти започатковано та проводиться курс підвищення кваліфікації для гарантів, деканів та інших зацікавлених осіб «Школа гарантів освітніх програм».

Підготовка до акредитації освітніх програм є тривалим та непростим процесом, який не тільки вимагає належної уваги та докладання максимальних зусиль від гарантів ОП та деканів факультетів, на яких провадиться навчання, а є завданням кожного з учасників освітнього процесу, і перш за все щодо забезпечення якості реалізації освітнього процесу.

Нагадую, що нами подано заявки до НАЗЯВО та включено до графіку акредитації на 2021 рік 5 освітньо-професійних та 3 освітньо-наукові програми, що реалізуються в університеті. Зокрема, це «Медицина» та «Стоматологія» на магістерському рівні, успішна акредитація яких є вкрай важливою для статусу нашого університету та його стратегічного розвитку.

Слайд 8

На зібранні 31 серпня ми досить уважно та детально розглядали результати різноманітних рейтингів та місце, яке займає наш університет.

Тому дозвольте зупинитися лише на результатах консолідованого рейтингу закладів вищої освіти України 2020 року, у якому ми, як і попереднього року, тримаємося в топ-15. Проте ми втратили 3 позиції в загальному показнику серед вишів порівняно з 2019 роком, але залишили за собою, як і торік, 4-е місце серед вищих медичних шкіл.

Хочу також нагадати, що наше місце в рейтингах – це зовнішня оцінка наших досягнень, нашої діяльності, від якої залежить репутація університету, у тому числі на міжнародному ринку освітніх послуг.

Слайд 9

У 2020 році інтернаціоналізація залишалася одним із пріоритетних напрямів розвитку університету. Цього року було приділено особливу увагу

проектній діяльності та впровадженню дистанційних форм міжнародної співпраці університету. Також було проведено систематизацію міжнародної діяльності університету відповідно до Стратегії інтернаціоналізації.

На 2020 рік діючими є 72 угоди про співпрацю. Упродовж року було підписано 9 договорів про співпрацю, а на стадії підписання знаходиться ще 9. Університет продовжує активно долучатися до участі в міжнародних проєктах. Цього року було оформлено заявку на спільний проєкт Міністерства освіти і науки України та Американських рад з міжнародної освіти «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти – Academ IQ». Ведеться пошук партнерів для оформлення спільної заявки на участь у проєкті програми обміну Ноу Хау «Know-how Exchange Programme», що фінансується фондом Центральних Європейських ініціатив.

Стосовно розвитку освітнього компонента наразі ведуться переговори з такими закладами, як Університет Центрального Ланкаширу, (м. Престон, Великобританія (UCLan)), Каледонський університет Глазго (м. Глазго, Шотландія (Glasgow Caledonian University)), Мерсі Коледж (Нью-Йорк, США (Mercy College)), щодо створення програм подвійних дипломів за освітніми програмами «Медсестринство» та «Лабораторна діагностика».

Ми продовжуємо практику залучення до викладання іноземних фахівців. Вже третій рік поспіль на посаді професора кафедри спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії та ерготерапії працює доктор Вольфганг Бауермайстер, директор Інституту Болю м. Мюнхен. Наразі ведеться робота з оформлення документів ще двох спеціалістів з Німеччини, а саме доктора Пламена Стайкова та доктора Міхаеля Шенка, які мають бути зараховані до штату кафедр хірургії № 2 та медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії відповідно.

Слайд 10

Задля поширення інформації про міжнародні можливості для студентів та співробітників університету, залучення до участі у проєктній діяльності проводяться інформаційні тижні **“IRO.INFO DAYS 2020”** за особливо

важливими та актуальними темами для слухачів. Ведеться підготовка матеріалів та залучення фахівців міжнародних грантових програм і компаній для участі в цих заходах.

Слайд 11

На кінець року навчально-виховний процес в університеті забезпечують 1148 викладачів, з них 991 – за основним місцем роботи. 15,42 % співробітників мають ступінь доктора наук, 57,93 % – кандидата наук, з них 11,93 % мають звання професора та 29,88 % – доцента. Не мають наукового ступеня 306 осіб (26,66 %). За сумісництвом в університеті працює 157 викладачів.

Слайд 12

В університеті продовжується робота щодо сприяння підвищення компетентності з англійської мови в науково-педагогічних працівників. На кінець листопада в університеті 606 викладачів мають достатній рівень володіння англійською мовою і допущені до викладання дисциплін для англійськомовних студентів. З них 333 (а це майже 55 %) викладачі мають міжнародні сертифікати не нижче рівня B2. На сьогодні пріоритетним у цьому питанні є подальше зростання саме якісних показників.

Так, у 2020 році за результатами конкурсу було відібрано 17 співробітників, які за рахунок коштів університету пройшли підготовку до складання міжнародного іспиту з англійської мови Кембриджського університету (FCE) з провідними викладачами Українсько-британського коледжу. За результатами навчання 9 співробітників університету вже успішно склали цей іспит та отримали відповідні сертифікати, для інших учасників цього проекту іспит намічено на початок 2021 року.

Крім того, з вересня 2020 року на кафедрі іноземних мов розпочато освітній курс за програмою Українсько-британського коледжу, основною метою якого є підготовка широкого кола викладачів до складання міжнародного іспиту з англійської мови Кембриджського університету

(FCE). Також наші викладачі мали змогу підвищувати кваліфікацію зі знання англійської мови і в рамках Україно-Швейцарського проєкту «Розвиток медичної освіти».

Пріоритетним залишається формування реального кадрового резерву на кожній кафедрі, за кожним підрозділом. Нам необхідно робити ставку на молодих людей – передусім випускників університету, які б могли в найближчій перспективі бути залученими до педагогічної, наукової й адміністративної роботи. Відбір таких людей є завданням деканатів, відділу кадрів, і така планомірна робота дозволить забезпечити стабільну та прогнозовану кадрову політику.

Слайд 13

Контингент осіб, що отримують освітні послуги в університеті, станом на кінець року становить 7 761 особу, з них громадян іноземних держав – 4 029, а вітчизняних – 3 732.

Слайд 14

У поточному році освітні послуги надавались згідно з навчальними планами за 18 спеціальностями освітніх рівнів «бакалавр», «магістр», а також «спеціаліст».

Слайд 15

Аналізуючи в цілому результати навчальної діяльності студентів слід відзначити, що відсоток абсолютної успішності вітчизняних студентів складав 98,89 % (99,55 у бюджетній формі навчання та 97,03 у контрактній). Якісний показник дещо знизився – 22,85 % проти 25,14 у 2019 р. І знову, 15 % у показнику якісної успішності – 26,83 у «бюджетників» проти 11,72 у «контрактників», як і в минулі роки. Тобто маємо деякий феномен: значення показників за роками змінюються, а різниця між ними залежно від форми навчання – ні. Водночас результати цих двох контингентів при складанні ЛШ Крок не мають такої значної різниці.

Щодо іноземних студентів – картина інша. Незначно зросли показники якісної успішності у 2020 р. – 37,61 проти 32,26 у 2019 р. та дещо знизилась якісна – 3,67 проти 3,93 у 2019.

Ми постійно оцінюємо та аналізуємо рівень знань наших студентів. Але такі результати нас задовольнити не можуть. І це стосується як вітчизняного, так і іноземного контингенту. Питання рівня знань, які отримують наші студенти, повинно бути маркером не лише успішності наших студентів, а й ключовим показником ефективності нашої з вами роботи.

Можливо, зосередившись на формах кінцевого контролю знань, ми забули про повсякденне навчання і роботу упродовж всього семестру. Студентів необхідно насамперед навчати, а вже навчивши, перевіряти, що вони опанували та що вміють.

Слайд 16

Давайте розглянемо результати наших випускників. Порівняно з минулим роком є незначне покращання показників у вітчизняних студентів і деяке зниження в іноземних. Але зверніть увагу на останню строку – там наведені результати всіх студентів, що навчаються за власні кошти, і вітчизняних, і іноземних. Зрозуміло, що це досить нерівний контингент, про результати якого ми завжди говоримо, проте, це значна більшість наших студентів, і що ми бачимо: середній бал – 3,5; якісна успішність – 22 %. Тобто, виходячи з цих результатів, ми з вами не змогли упродовж 5–6 років навчити 78 % випускників-контрактників на щось більше, ніж «задовільно».

І до того ж, саме контингент «контрактників», на мою думку, повинен бути найбільш мотивованим в отриманні якісних знань, бо вони за освітні послуги сплачують з власної кишені або з кишені батьків.

Слайд 17

Результати зовнішнього оцінювання знань випускників (ліцензійних інтегрованих іспитів «Крок 2. ЗЛП») в динаміці за останні 3 роки показують деяку стабільність у загальному середньому показнику по закладу та у

кількості студентів, що не впорались із завданням. При цьому простежуються зміни показників успішності за блоками дисциплін – спостерігається покращання результатів іспиту з терапевтичного та педіатричного профілю та зниження з хірургічного, гігієнічного блоку та акушерства й гінекології.

Слайд 18

А ось показники окремо вітчизняних та іноземних студентів. Як бачимо, катастрофічної різниці в показниках не спостерігається. А за деяким профілями – «хірургія», «педіатрія» і «акушерство та гінекологія» – результати вітчизняних та англомовних студентів є подібними. Тобто знання наших студентів при проведенні зовнішнього оцінювання не показують дуже великої різниці у різних контингентів здобувачів.

Слайд 19

Показники іспиту «Крок 2. Стоматологія» в загальному контингенті демонструють зменшення кількості студентів, які не впоралися з іспитом в 2020 році порівняно з минулорічними результатами, проте загальний середній відсоток правильних відповідей залишається майже незмінним. Але простежується деяка диспозиція результатів за окремими дисциплінами порівняно з минулими роками.

Аналіз результатів «Крок 2. Стоматологія» у розрізі факультетів показує, що найнижчі показники по університету мають російськомовні стоматологи, загальний результат яких у 2020 р. склав лише 63,2 % і є нижчим, ніж у попередні два роки. При цьому зниження результатів спостерігається з усіх стоматологічних дисциплін, окрім дитячої хірургічної стоматології, порівняно з минулими роками. І це незважаючи на досить невелику кількість студентів.

Вітчизняні студенти-стоматологи та студенти VI факультету продемонстрували більш позитивні результати, зокрема загальний показник склав 77 та 71 % вірних відповідей відповідно. Щодо окремих дисциплін, то відсоток вірних відповідей у іноземних студентів збільшився з усіх дисциплін, у вітчизняних студентів спостерігається зниження відсотка вірних

відповідей з терапевтичної, ортопедичної та дитячої терапевтичної стоматології, при цьому найнижчим з усіх дисциплін залишається результат з ортодонтії – лише на рівні 65,2 %, що нижче, ніж у стоматологів VI факультету.

Як ми бачимо, результати зовнішнього оцінювання знань випускників (ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 2») не завжди демонструють залежність успішності складання іспиту лише від того, чи студент бюджетник або контрактник, вітчизняний це студент чи іноземний.

На моє глибоке переконання, успішність кожного студента залежить не від форми навчання чи країни походження, а від його мотивації, інтересу до навчання, розуміння практичного значення знань, які він отримує у процесі навчання, і першочерговим завданням саме викладача є створити умови для цього: зацікавити предметом вивчення, показати важливість цих знань для його майбутнього, забезпечити залученість студента у процес активного набуття знань та досвіду. Сьогодні вже не йде мова, щоб просто передавати знання, потреби студентства наразі це досвід – освітній, професійний, досвід викладача. І ми маємо адаптуватися, саме від цього залежить наша конкурентоздатність – це відповідність потребам сучасної молоді.

Слайд 20

Питання якості підготовки іноземних громадян повинно розпочинатися ще на етапі формування контингенту першокурсників. Набір іноземних громадян та осіб без громадянства на навчання до університету у 2020/2021 навчальному році був проведений в умовах світової пандемії, що значним чином вплинуло на його результати. Заборона видачі запрошень на навчання, обмеження щодо перетину кордону, загальносвітова економічна нестабільність – це далеко не повний перелік чинників, що негативно вплинули на показники набору іноземних студентів у 2020 році. Враховуючи загальнодержавний характер викликів, відповідним наказом МОНУ було внесено зміни до Порядку набору та навчання іноземців і осіб без громадянства, якими подовжено набір іноземців у 2020/2021 н. р. до 15

грудня. Завдяки заходам, що були впроваджені ННІ ПІГ та всіма структурними підрозділами, які відповідають за прийом іноземних громадян до кінця року, ми змогли значно збільшити кількість іноземних першокурсників.

Кількість іноземних громадян, прийнятих на навчання до ХНМУ, склала 854 особи. За країнами найбільше вступників з Індії – 537 (62%). З інших країн відсоток осіб, що були зараховані на перший курс, був значно меншим: з Марокко – 6 % (53 особи), з Судану, Лівану, Сирії – близько 3–4% (близько 30 осіб). Це не такі значні цифри, до яких ми звикли, але ми розуміємо, внаслідок чого це сталося, і повинні продовжувати наполегливу роботу з популяризації нашого закладу. Пандемія колись закінчиться, і нам необхідно бути готовими до цього.

Слайд 21

Станом на кінець року контингент іноземних студентів перевищує 4 500 осіб, а такими цифрами може похвалитися не кожний університет. Найбільша кількість студентів з Індії (47 %), Марокко (9 %), Ізраїлю (8 %), Лівану (6 %), Єгипту (5 %), Нігерії (4 %).

Слайд 22

Одна з найбільш важливих проблем, що пов'язана з контингентом іноземних студентів, – це якість навчання. Слід зазначити, що організація навчального процесу відбувалася одночасно з розвитком дистанційних форм надання освітніх послуг. Аналіз результатів семестрового контролю іноземних студентів у динаміці показав, що за три роки спостерігається деяке підвищення середнього балу та абсолютної успішності у студентів V факультету (до 3,22 та 72,66 %) і VI та VII факультетів (3,42 і 3,13 та 53,98 і 42,03% відповідно). На жаль, якісна успішність на всіх факультетах була дуже низькою – 0,78; 5,7 та 2,26 % відповідно за факультетами.

Зменшилась і кількість студентів, що не виконали вимоги навчального плану. Але на початок наступного семестру все ж таки залишається велика

кількість студентів, які мають академічні заборгованості за цілим рядом дисциплін.

Слайд 23

На спеціальності «стоматологія» показники характеризуються, так би мовити, стабільністю, але якісна успішність практично на нульовій відмітці, а абсолютна успішність навчальних досягнень у шостого факультету не досягла навіть 20 %.

Слайд 24

Протягом останнього навчального року було відраховано 277 студентів (з них 48 за невиконання навчального плану, решта за порушення умов контракту та за власним бажанням). За результатами семестрових контролів за три попередні роки загальна кількість відрахованих студентів склала 997 осіб.

Слайд 25

Як бачимо на діаграмі, кількість відрахованих за роками приблизно коливається від 250 до 400 осіб. Тобто кожен рік ми втрачаємо один або два курси. Це дуже значні цифри. Зрозуміло, що не всі з відрахованих бажали якісно навчатися. Але більшість, я вважаю, були доволі непоганими студентами, з якими ми недопрацювали, тому що за різною інформацією вони пішли навчатися до інших медичних закладів, яких тільки у нас в місті вже три.

Я знову повертаюсь до питання якісного відбору при прийомі на навчання іноземних студентів та якості нашої роботи з ними безпосередньо під час навчання, і це стосується не лише фахівців ННІ ПІГ, а перш за все всього науково-педагогічного складу кафедр та навчальних підрозділів.

В умовах, у яких ми зараз перебуваємо, ми маємо докласти чималих зусиль задля збереження конкурентоздатності нашого вишу, зокрема, забезпечення належної якості організації освітнього процесу, вдосконалення сучасного освітнього середовища та збереження контингенту, у тому числі шляхом персоніфікованого підходу в організації навчання студентів.

Слайд 26

У контексті вищезгаданого особливо значущим здобутком для нашого університету стала підготовка та проведення Міжнародної інституційної акредитації університету, що дозволить нам підвищити авторитет і впізнаваність університету, його репутацію у світовому освітньому співтоваристві, залучити не тільки талановитих абітурієнтів й студентів з-за кордону, а й покращити імідж університету на національному та міжнародному освітньому ринку.

Щорічно наш університет дає підтвердження більш ніж 100 випускникам для організації ECFMG (комісія з питань освіти випускників іноземних медичних навчальних закладів), яка оцінює готовність випускників медичних установ світу вступити на програми резидентури або ж стипендіальні програми у Сполучених Штатах.

Міжнародна акредитація Незалежної агенції з акредитації та рейтингу (НААР/IAAR) дає можливість визнання диплома університету закордонними вишами для продовження наступного рівня освіти випускників, порівнянність та конвертованість кваліфікацій, розширення можливостей працевлаштування випускників за кордоном та визнання дипломів університету для працевлаштування.

Починаючи з 2023 року особи, які подають заявку на сертифікацію ECFMG, повинні бути студентами або випускниками медичного навчального закладу, який має відповідну акредитацію. Зокрема, навчальний заклад має бути акредитовано акредитаційним органом, офіційно затвердженим Всесвітньою федерацією медичної освіти (ВФМО).

Тому ще в лютому 2020 р. ХНМУ подав заявку до Незалежної агенції з акредитації та рейтингу на проведення інституційної акредитації.

Упродовж 2020 року в університеті відбулась значна робота щодо підготовки до процедури акредитації, в рамках якої було реалізовано моніторинг діяльності університету за всіма напрямками, визначено сильні та слабкі сторони та проведено аналіз ризиків, за результатами чого робочою групою було підготовлено звіт про самооцінку за міжнародними стандартами

акредитації медичних установ освіти НААР/IAAR. Особливу увагу в процесі підготовки до акредитації було приділено питанням вдосконалення внутрішньої системи оцінки якості освіти.

У рамках візиту незалежних зовнішніх експертів з акредитації, що проходив 23–25 листопада в дистанційному форматі, університет мав можливість презентувати свою діяльність та здобутки, продемонструвати свої кращі практики та організацію діяльності в цілому. Міжнародні експерти з Нідерландів, Латвії, Казахстану високо оцінили досягнення ХНМУ за основними напрямками діяльності.

24 грудня 2020 р. відбулося засідання Акредитаційної ради Незалежної агенції з акредитації та рейтингу, на якому було прийнято рішення про надання ХНМУ сертифіката міжнародної інституційної акредитації строком на 5 років.

Слайд 27

Важливим напрямком діяльності нашого вишу є надання освітніх послуг на післядипломному етапі. Первинна післядипломна спеціалізація (інтернатура) реалізується в університеті за 27 спеціальностями. Залежно від спеціальності тривалість навчання в інтернатурі складала від 1 до 3 років. Крім цього, в ННІ ПО проводиться підвищення кваліфікації лікарів за 48 лікарськими спеціальностями на 38 кафедрах, шляхом проведення циклів тематичного удосконалення (за 48 лікарськими спеціальностями), а також спеціалізації та стажування (за 10 лікарськими спеціальностями). Надаються послуги з отримання другої вищої освіти за освітніми програмами «Управління у сфері охорони здоров'я» за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» та «Педагогіка вищої школи» за спеціальністю «Освітні, педагогічні науки» на освітньому рівні «магістр».

Слайд 28

Як і при додипломній підготовці фахівців, одним з етапів зовнішньої перевірки якості отриманих знань та підготовки інтернів до самостійної роботи є складання ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок-3».

3 листопада 2020 р. лікарі-інтерни склали ЛП «Крок 3. Загальна лікарська підготовка». Рівень знань, які вони отримали впродовж навчання в інтернатурі, дозволив успішно витримати умови ліцензійного іспиту. З 158 лікарів-інтернів, які склали «Крок 3. Загальна лікарська підготовка», не склали іспит 5 % (8 інтернів), у 2019 р. їх було 24 % (48 інтернів). Збільшився також середній показник у ХНМУ у 2020 році – 77 % (при минулорічному 74,3 %).

Слайд 29

Результати ЛП «Крок 3. Стоматологія» теж доволі позитивні. Іспит склали інтерни 2-го року навчання, крім 4 осіб (2,9 %), всі інтерни склали іспит. Результат становив 81 % вірних відповідей при минулорічному показнику 76,2% (+4,8).

Слайд 30

А ось інтерни спеціальності «Лабораторна діагностика» не виявили значних успіхів при складанні ЛП. Показник правильних відповідей становив 63,2 % (при минулорічному 64,8%). Із 38 лікарів-інтернів іспит не склали дванадцять. Тобто ми маємо з цієї спеціальності стійку тенденцію до зниження загального результату.

На жаль, загальна динаміка складання ЛП за останні три роки не може нас задовольняти. Взагалі вона більш свідчить про погіршення підготовки лікарів-інтернів, зниження якості роботи на кафедрах з цим контингентом.

Слайд 31

Продовжувалася робота ННІ ПО ХНМУ з контролю за доїздом випускників Харківського національного медичного університету до інтернатури шляхом тісної співпраці з державною службою зайнятості, лікувальними установами та ГУОЗ Харківської обласної державної адміністрації та робота з надання одноразової грошової допомоги.

Згідно з наказом МОЗ України від 28.05.2012 № 390 «Про затвердження Порядку надання одноразової адресної грошової допомоги випускникам вищих навчальних закладів, які здобули освіту за напрямками і

спеціальностями медичного та фармацевтичного профілів» у 2020 році одноразову адресну грошову допомогу отримали 18 лікарів: Харківська обл. – 10 лікарів; Полтавська обл. – 3 лікарі; Волинська обл. – 1 лікар; Луганська обл. – 1 лікар; Донецька обл. – 1 лікар; Черкаська обл. – 1 лікар; Хмельницька обл. – 1 лікар.

Активно працювала Комісія зі сприяння працевлаштуванню випускників, проте, враховуючи право випускника самостійно обирати місце роботи, направлення МОЗ України на працевлаштування отримали лише 83 з 455 випускників, яким і було надано перше робоче місце.

Слайд 32

Другий рік наш університет бере активну участь у роботі Українсько-Швейцарського проєкту «Розвиток медичної освіти». Цього року наші співробітники на чолі з куратором проєкту в нашому закладі проф. І.В. Завгороднім проходили навчання на «онлайн»-курсах «Вступ до електронного навчання» та «Фасилітатори груп рівних». Фахівці ННІ ЯО проводили вебінар «Досвід впровадження засобів дистанційного навчання в ХНМУ під час карантину» для вищих медичних закладів – учасників проєкту.

Також делегація ХНМУ долучилася до проєктних подій – семінарів за темами «Лабораторія клінічних навичок у ЗВО: планування й адміністрування»; «Розбудова потенціалу ЗВО – перегляд курікули, освітнє середовище» та ін.

Слайд 33

Також у рамках проєкту університет отримав два комплекти технічного обладнання для електронного навчання: комп'ютери, мікрофони, камери, екрани, що дозволить сформувати якісний контент, у тому числі дистанційні курси, для освітньо-інформаційного порталу «Дистанційне навчання ХНМУ».

Наступною подією в рамках передачі обладнання пілотним закладам буде отримання симуляційного комплексу «клініка сімейної медицини» та

пакету відеооснащення для організації системи відеомоніторингу для організації симуляційного навчання. В ННІ ЯО вже проводиться організаційна робота з підготовки площ, де буде розміщуватися цей комплекс.

Слайд 34

Загалом розвиток симуляційного навчання в університеті є одним з основних трендів останнього часу. Послідовно нарощуючи технічні потужності симуляційних класів, ми дійшли органічного висновку щодо доцільності їх реорганізації в нову структурну одиницю у складі ННІ ЯО – Симуляційний центр. До центру будуть входити всі міжкафедральні симуляційні класи та вищезгаданий комплекс. Наразі проводиться організаційна робота щодо планування та реорганізації структурних підрозділів та приміщень.

Ця структура повинна стати сучасним навчально-науковим практичним центром підготовки медичних кадрів з питань володіння практичними навичками і застосування найсучаснішого симуляційного обладнання. Це забезпечить високий рівень якості фахової медичної підготовки всіх категорій здобувачів медичної освіти шляхом комплексного відпрацювання практичної складової програм навчальних дисциплін в безпечному для пацієнтів і здобувачів освіти симуляційному середовищі.

База симуляторів, якими вже оснащенні класи та які увійдуть до складу центру, налічує 76 одиниць, серед яких 12 – це високотехнологічні, багатофункціональні зразки, що здатні дуже точно імітувати різні ураження та патологічні стани людини.

Слайд 35

Незважаючи на умови карантину у звітному році активно велась навчально-методична робота. Методичним кабінетом, колективами кафедр постійно удосконалювалися зміст та якість навчально-методичної документації, засобів навчання. У цілому співробітниками методичного кабінету було

прорецензовано близько 1500 програм навчальних дисциплін. Продовжує працювати електронний реєстр навчально-методичної документації.

На початку нового навчального року було проведено перегляд та оновлено Раду методичного кабінету та ради інших комісій, які координують методичне забезпечення навчального процесу в університеті.

Слайд 36

Згадуючи про методичну роботу вважаю доречним нагадати всім про питання академічної доброчесності. Відповідно до ст. 42 Закону України «Про освіту» та Закону України «Про вищу освіту», враховуючи рекомендації Національного агентства забезпечення якості вищої освіти, в університеті вдосконалено нормативну базу з питань академічної доброчесності, створено Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами, а також Групу сприяння академічній доброчесності, затверджені Положення про роботу комісій та визначені напрями подальшого розвитку культури академічної доброчесності в університеті.

Розширена рубрика «Академічна доброчесність» на сайті ХНМУ, в якій зібрані нормативні документи, що регламентують діяльність університету стосовно цього питання та інформаційні матеріали щодо популяризації академічної доброчесності серед всіх учасників освітнього та наукового процесів.

Активними осередками популяризації принципів академічної доброчесності в нашому університеті є Наукова бібліотека, кафедра філософії, Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених ХНМУ та студентське самоврядування, силами яких у 2020 році проведено численні інформаційні та освітні заходи, присвячені актуальним питанням академічної доброчесності, академічного письма та етики академічних взаємовідносин.

Слайд 37

З метою ознайомлення та інформаційного супроводу першокурсників у питаннях академічної доброчесності у 2020 році вперше на інформаційно-

освітньому порталі «Дистанційне навчання ХНМУ» співробітниками кафедри філософії та Наукової бібліотеки розроблено та запущено навчальний курс «Академічна доброчесність», що користується значним попитом серед студентів. 89 % першокурсників успішно завершили цей курс та отримали сертифікати.

Отже, формування культури академічної доброчесності та дотримання її усіма учасниками освітнього процесу в навчальній та науковій діяльності є непорушною умовою забезпечення якості освіти, підтримки та посилення репутації університету, його стійкого розвитку.

Слайд 38

Опанування сучасних технологій та їх активне залучення в навчальний процес є важливою складовою сучасної освіти. І ми в цих питаннях не стоїмо на місці. Активно розвивається створений минулого року Центр тривимірних технологій ННІ ЯО, аналогів якому немає в медичних вишах України. На сьогодні розроблено та виготовлено понад 57 3D-моделей для віртуальної демонстрації та надруковано на 3D-принтері із синтетичного матеріалу комплекти наочного матеріалу для використання в освітньому процесі не лише на морфологічних, а й клінічних кафедрах. Розроблено навчальні та контролюючі програми – «Віртуальний інтерактивний хворий терапевтичного профілю» і «Віртуальний інтерактивний хворий хірургічного профілю», які впроваджуються в навчальний процес відповідних кафедр.

Слайд 39

Ще один важливий напрямок, стрімкий розвиток якого був відзначений у 2020 р., – це впровадження у всі без винятку види діяльності університету дистанційного формату роботи. Створений восени 2019 року Центр дистанційного навчання ННІ ЯО є осередком розбудови та забезпечення організації освітнього процесу за допомогою технологій онлайн-навчання.

Центром в умовах впровадження карантинних заходів в університеті було організовано роботу освітньо-інформаційного порталу «Дистанційне навчання ХНМУ» на електронній платформі Moodle з використанням

сервісів відеоконференцій, можливості якого в цьому семестрі було розширено шляхом впровадженням сервісів для освіти від Google, які дозволили налаштувати якісну та зручну комунікацію між учасниками освітнього процесу.

З метою навчання викладачів роботі у віддаленому режимі було розроблено та впроваджено навчальний курс «Основи методології розробки електронних курсів у сфері медичної освіти», до навчання на якому долучилось більше 350 осіб, з яких близько 200 вже успішно його завершили та отримали сертифікати. Запуск цього курсу став справжнім каталізатором розвитку дистанційної освіти в університеті, міцним підґрунтям для всіх кафедр для швидкого та якісного опанування технологій онлайн-навчання, створення якісного контенту та методології проведення навчання у віддаленому режимі. На сьогодні практично всі кафедри мають власні дистанційні курси, які знаходяться на різних етапах підготовки.

Саме інформаційний, методичний та технічний супровід впровадження дистанційної освіти в ХНМУ, натхнення й креативність наших викладачів стали вирішальними в досягненні успіхів, що ми маємо на сьогодні в організації освітнього процесу засобами дистанційного навчання.

Проте наразі фокус уваги з опанування технічних засобів електронного навчання вже змістився на забезпечення якості організації освітнього процесу, що включає і особливості методичних підходів до викладання онлайн, і формування якісного контенту, і організацію контрольних заходів досягнення результатів навчання.

Так, Центром дистанційного навчання організована робота з акредитації електронних курсів, проводиться робота щодо опанування методології змішаного навчання, пошуку оптимальних технічних рішень та розширення інформаційно-освітнього середовища ХНМУ.

Слайд 40

Враховуючи актуальність психологічного та соціологічного супроводу всіх учасників освітнього процесу, розвиток психологічної служби

університету, особливо в умовах пандемії, набуває першочергового значення. У 2020 році значно розширилися напрями надання психологічної допомоги, серед яких впровадження психоедукаційних заходів, що спрямовані на профілактику мобінгу, булінгу; запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією в ХНМУ; формування стресостійкості та забезпечення психологічної адаптації в умовах карантину. За час карантину вже з'явилися звернення з тематики пандемії, емоційних реакцій на неї, адаптації до онлайн освіти.

Слайд 41

Важливим компонентом системи внутрішнього забезпечення якості освіти вишу є створення умов для НПП постійного підвищення та розвитку їх педагогічної майстерності.

Продовжує свою роботу внутрішньовузівська система підвищення кваліфікації викладачів. 25 співробітників різних кафедр стали випускниками «Школи молодого викладача», вони опанували сучасні психолого-педагогічні підходи до викладання та мали змогу розвинути найбільш затребувані soft skills для успішної роботи зі студентами. Подальшого розвитку набув курс психолого-педагогічної майстерності «Школа досвідченого лектора», основною метою якого був обмін викладацьким досвідом між досвідченими лекторами, обговорення успішних засобів донесення інформації до студентів, розбір цікавих кейсів.

Важливим кроком 2020 року для розвитку системи підвищення педагогічної кваліфікації співробітників університету стало отримання власної ліцензії на підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників медичних закладів освіти за спеціальністю «Освітні, педагогічні науки» в галузі знань «Освіта/педагогіка» на базі Навчально-наукового інституту післядипломної освіти ХНМУ, ліцензійним обсягом 300 осіб.

Слайд 42

Як ми бачимо, пріоритетним напрямом діяльності університету є не лише стала робота щодо забезпечення якості освіти, а й постійне вдосконалення та розвиток системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Основним фокусом уваги 2020 року в цьому напрямі діяльності університету стало наступне:

- Вдосконалення процедури моніторингу та перегляду освітніх програм відповідно до вимог Стандартів та настанов забезпечення якості у Європейському просторі вищої освіти.

- Розвиток і впровадження в освітній процес сучасних інноваційних технологій, удосконалення системи оцінювання на основі використання сучасних педагогічних та інформаційних технологій.

- Систематизація та подальше вдосконалення системи опитування студентів та науково-педагогічних працівників для отримання об'єктивного і своєчасного зворотного зв'язку щодо якості освіти та освітнього середовища.

- Активізація вивчення передового педагогічного досвіду та розширення спектра засобів та методів його впровадження в освітній процес, сприяння обміну кращим досвідом між науково-педагогічними працівниками.

- Подальший розвиток змішаних форм навчання.

- Пошук та впровадження інноваційних форм контролю для встановлення досягнень студентами програмних результатів навчання.

Слайд 43

Одним з найважливіших напрямів та пріоритетів у роботі нашого університету є наукова діяльність. У 2020 році в університеті виконувалося 11 НДР із фінансуванням за рахунок коштів загального фонду Державного бюджету, а також 46 ініціативних (пошукових) НДР.

Слайд 44

Фінансування наукової діяльності університету характеризувалося зменшенням обсягів бюджетного фінансування (5 млн 844 тис. 490 грн. порівняно з 6 млн 143 тис. 800 грн. у 2019 р.), зменшенням обсягів

позабюджетних надходжень (1 млн 948 тис. 632 грн. порівняно з 4 млн 519 тис. 239 грн у 2019 р.). Позабюджетні надходження склали 24,2 % загальних надходжень на наукову діяльність.

Слайд 45

Незважаючи на зниження фінансування кількість працівників, задіяних у наукових дослідженнях, постійно зростає. У виконанні НДР брали участь (із сумісниками) 48 наукових працівників, 1100 науково-педагогічних працівників, у тому числі 177 докторів наук, 665 кандидатів наук, 137 професорів, 343 доценти та старші наукові співробітники.

Слайд 46

Для посилення можливостей університетської науки ми продовжуємо створювати нові наукові структури та впроваджувати інші заходи. Рішенням Вченої ради університету з липня 2020 р. створено НДІ експериментальної та клінічної медицини ХНМУ. Збільшилась кількість учасників Програми підтримки здобувачів наукових ступенів та вчених звань (46 осіб – здобувачі наукового ступеня доктора філософії (PhD) та доктора наук).

Університетом пролонговано договори з компанією «Плагіат» щодо долучення до системи Strike Plagiarism, з компанією «Unicheck» щодо перевірки на відсутність плагіату. Доповнено зміст «Положення про перевірку документів (наукових, навчальних) на відсутність текстових запозичень». У рамках програми, ініційованої МОН України, Харківський національний медичний університет підключено до сервісів баз Scopus та Web of Science.

Слайд 47

Результати наукової діяльності науковців активно впроваджуються у практику. За результатами виконуваних у 2020 році НДР співробітниками університету подано до Переліку медичних технологій 35 пропозицій, направлено 25 і впроваджено 28 інформаційних листів. Було отримано 70 патентів (із них 7 – на винаходи), направлено 41 заявку (із них 7 – на винаходи) на одержання патентів.

За показниками наукометричної бази даних Scopus (квітень 2020 р.) університет посідає 24-е загальне (і 5-е серед медичних ЗВО) місце, маючи 722 публікації, 2586 цитувань та індекс Гірша, який дорівнює 30. На жаль, знизилась кількість отриманих закладом грантів від закордонних наукових та навчальних установ, однак причини цього нам зрозумілі.

В університеті або за його участю у 2020 році проведено 21 науковий форум.

Слайд 48

У 2020 році в університеті працювали 4 спеціалізовані вчені ради, а восени їх кількість повернулася до п'яти, загальна кількість спеціальностей досягла шістнадцяти найменувань. У докторантурі проходили навчання 2 особи, в аспірантурі за державним замовленням навчалося всього 113 осіб (112 – за PhD-програмами); у заочній аспірантурі на умовах контракту –19 осіб, всі за PhD-програмами; у клінічній ординатурі – всього 3 особи, всі за держзамовленням. Усього в ХНМУ на 10.11.2020 р. виконується за планом 31 докторська та 235 кандидатських дисертацій.

Цього року вперше в університеті було проведено захист дисертаційних робіт 4 аспірантів за новими умовами у новостворених разових спеціалізованих вчених радах.

Слайд 49

Активно працює в університеті наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених. Традиційно його робота проходила у 4 взаємопов'язаних напрямках: науковому, освітньо-науковому, соціальному та організаційному.

Товариством були організовані та проведені численні конференції, з'їзди та інші наукові заходи. На початку року в рамках Наукової сесії Харківського національного медичного університету проходив Фестиваль молодіжної науки. В умовах карантину відбулися такі заходи: Всеукраїнська онлайн-конференція студентів та молодих вчених Kharkiv international annual scientific meeting «KhIASM 2020 online»; онлайн-дебатний клуб

«Гіперінформованість – надійна інформаційна обізнаність або інформаційний тиск?»; щорічна міжнародна конференція «International scientific interdisciplinary conference (ISIC-2020)»; 7 монотематичних науково-практичних конференцій студентів та молодих вчених, з них 6 – online та ін.

Карантинні заходи не знизили наукову активність студентів та молодих учених. Так, за період карантину Радою НТСАМУ перевірено на наявність тестових запозичень 744 наукові тези для участі у 110 наукових молодіжних заходах.

Визнанням активної роботи наших молодих науковців було те, що Голову Ради НТСАМУ ХНМУ Олесю Плехову обрано заступницею голови Ради молодих вчених при Харківській обласній державній адміністрації.

Слайд 50

Важливу роль у забезпеченні навчального процесу та науково-дослідної діяльності відіграє Наукова бібліотека університету, яка забезпечує науково обґрунтоване, оптимальне та оперативне комплектування фонду літературою відповідно до профілю університету та інформаційних потреб всіх категорій користувачів. Основними джерелами надходжень до фонду є закупівля літератури, видання редакційно-видавничого відділу університету, отримання літератури в дар від кафедр та співробітників ХНМУ, а також різноманітних державних організацій та благодійних фондів.

Щороку університет виділяє значні кошти на закупівлю літератури, насамперед навчальної. Проте цей рік видався дуже складним, тому, на жаль, більшість замовлень ми не змогли здійснити, не змогли придбати й видання всесвітньовідомих видавництв. Тому у 2020 році показники суттєво зменшились – придбано навчальної літератури вітчизняних авторів українською та англійською мовами на суму 249 795,00 грн. (19 назв/455 прим.), що менше за минулий рік майже в 10 разів. На науково-популярну, довідкову літературу витрачено 559 145,00 грн.

Всього на комплектування фонду (без витрат на передплату періодичних видань) у 2020 році витрачено 848 940,00 грн.

Слайд 51

На кінець року фонд Наукової бібліотеки складає 982 873 примірники, у тому числі наукової літератури – 404 904, навчальної літератури – 552 249.

Навчальний фонд бібліотеки сьогодні налічує 786 назв сучасних підручників і посібників, виданих за останні 5 років, у кількості 23 668 примірників. Базових (національних) підручників і посібників, включаючи переклад англійською та російською мовами, 197 назв, 17 476 примірників. За всіма дисциплінами є навчально-методичні та лекційні матеріали в Репозитарії ХНМУ. Цього року 20 кафедр з 71 поповнили фонд бібліотеки навчальною та науковою літературою у кількості 1 368 прим./60 назв.

Слайд 52

Модуль «Шлях книги» («Book path») був запроваджений з метою упорядкування видавничої діяльності кафедр та своєчасного забезпечення студентів навчально-методичними матеріалами. Протягом цього року під час карантину робота з модулем була ускладнена, у тому числі й з технічних причин. На сьогодні маємо такі результати: у 2020 році затверджено Вченою радою ХНМУ 172 назви видань, розміщено в Репозитарії – 56, у тому числі навчальних посібників затверджено 20 назв, розміщено в Репозитарії – 7, методичних матеріалів затверджено 135 назв, розміщено в Репозитарії – 48. Сьогодні підтримка модулю налагоджена, можна продовжувати його наповнення.

Кафедрам необхідно звернути увагу на своєчасне розміщення робіт, перш за все навчально-методичного характеру, в Репозитарії ХНМУ для інформаційного забезпечення освітнього процесу, особливо зважаючи на дистанційний формат навчання.

Слайд 53

У лютому 2020 року було подовжено передплату програми USMLE-Rx з метою підготовки студентів до Єдиного державного кваліфікаційного іспиту, підвищення рівня знання англійської мови за професійним спрямуванням, поліпшення засвоєння навчального матеріалу. Цей ресурс

надає можливість повного відтворення ліцензійного іспиту Step-1 і Step-2 та набуття навичок для його складання. Використання програми USMLE-Rx мав чималий попит як серед викладачів у процесі підготовки та проведення практичних занять, так і серед студентів, про що говорять статистичні дані, які представлені на слайді.

Слайд 54

Сьогодні університетська бібліотека активно залучена до системи інформаційно-аналітичної підтримки наукових досліджень та супроводу науково-публікаційної діяльності ХНМУ.

Серйозна увага приділяється аналізу, контролю й упорядкуванню переліків авторів та публікацій на веб-сторінці загального бібліометричного профілю ХНМУ в аналітичній системі Google Scholar, триває робота з підтримки його в актуальному стані. На 1 листопада поточного року кількість цитувань складає 23 020, а h-індекс дорівнює 48 (показники 2019 р. – відповідно 20 055 та 44).

За останніми даними системи «Бібліометрика української науки» наш університет посідає 74-у позицію у рейтингу 190 наукових установ України (у 2019 – 71-а позиція серед 174 наукових колективів України).

Слайд 55

ХНМУ отримав доступ до міжнародних наукометричних баз WoS та Scopus для співробітників університету з можливістю персоніфікованої реєстрації та роботи у віддаленому режимі.

Упродовж звітнього року співробітниками бібліотеки проведено копітку роботи щодо упорядкування публікацій науковців університету в базах WoS та Scopus, що дозволило значно покращити основні показники порівняно з минулим роком.

Слайд 56

Результати комплексу робіт позначаються на вебметричних показниках, і, зокрема, на рейтингових позиціях університету. ХНМУ вперше потрапив до престижного рейтингу SCImago Institutions Rankings і серед

7 026 наукових установ та навчальних закладів усього світу посів 801-е загальне, 11-е серед українських університетів та 4-е місце серед медичних вишів України. У 2020 році основними показниками, за якими проводилося оцінювання, були такі: результати досліджень, інноваційні результати та вплив на суспільство.

Репозитарій ХНМУ, включений у найбільші світові реєстри і бази даних, також продовжує покращувати позиції в різних рейтингах. Так, у світовому рейтингу репозитаріїв «Transparent Ranking of Repositories» за вересень 2020 р. у загальному списку, що включає 3 202 електронних архіви і бібліотеки, Репозитарій ХНМУ посідає 222-е місце. У списку інституційних репозитаріїв – на 205-му місці серед 3 078 інших архівів.

Слайд 57

Культурно-просвітницька та виховна робота є важливою складовою діяльності бібліотеки і направлена насамперед на роботу зі студентською молоддю з метою інтелектуального, культурного та світоглядного розвитку особистості. Університетська бібліотека сьогодні є центром користувацьких, перш за все студентських активностей. Як і попереднього року, початок 2020-го був насиченим на різноманітні заходи, що проходили у стінах бібліотеки. Проводились засідання секторів студентського самоврядування, зустрічі студентів з практикуючими лікарями, навчальні лекції, студентські олімпіади, круглі столи, школа молодого науковця, різноманітні науково-практичні заходи, держіспити, наради робочих груп, творчі вечори тощо. Запровадження карантину, безумовно, знизило кількість проведених заходів, частину запланованих заходів переведено в онлайн-формат. Всього за 2020 рік проведено понад 200 різноманітних заходів за участю понад 3 тис. осіб.

Слайд 58

У 2020 році склалась напружена ситуація стосовно проведення лікувально-діагностичної роботи науково-педагогічними працівниками та подальшого знаходження клінічних кафедр закладів вищої (післядипломної) медичної освіти на клінічних базах, особливо в закладах охорони здоров'я

комунальної власності територіальних громад – комунальних некомерційних підприємствах, які з 1 квітня цього року перейшли на фінансування за надані медичні послуги з Національної служби здоров'я України.

Відсутність дієвого механізму внесення клініцистів університету до Реєстру медичних працівників електронної системи охорони здоров'я (e-Health) значним чином обмежує можливість надання медичної допомоги населенню НПП клінічних кафедр.

Станом на кінець 2020 року університет співпрацює з 80 лікувальними закладами, з яких 25 – заклади обласного підпорядкування (статус некомерційного підприємства мають 18 закладів), з 24 лікувальними закладами міського підпорядкування, які всі мають статус некомерційного підприємства, з 7 інститутами НАМН України, 3 відомчими лікувальними закладами та з 21 приватним медичним закладом. Укладено 129 договорів про співпрацю.

На клінічних базах кафедр лікувальну роботу виконують 704 науково-педагогічні співробітники, з них: професорів – 96, доцентів – 267, асистентів – 225, клінічних ординаторів – 3, аспірантів – 113.

Слайд 59

Відповідно до затвердженого плану підвищення кваліфікації та перепідготовки спеціалістів університету на 2020 рік підвищення кваліфікації пройшли 305 фахівців університету, з них на циклах: стажування – 24, спеціалізації – 21, тематичного удосконалення – 260.

У Центральній атестаційній комісії МОЗ України у 2020 році пройшли атестацію на присвоєння або підтвердження кваліфікаційних категорій 17 співробітників. Станом на 01.11.2020 у ЦАК МОЗ України знаходиться 107 атестаційних справ науково-педагогічних працівників.

Слайд 60

Незважаючи на правову нерегульованість процесу проведення лікувально-діагностичної роботи НПП клінічних кафедр, провідні фахівці університету надавали вагомому допомогу практичній охороні здоров'я –

організаційну, консультативну, оперативну, як в плановому, так і в екстреному режимі. Потребуваність клініцистів університету вищої кваліфікації для практичної охорони здоров'я підтверджується тим, що 24 фахівці університету включені до складу групи експертів Департаменту охорони здоров'я Харківської ОДА.

Спільна робота кафедральних колективів та органів практичної охорони здоров'я сприяла як підвищенню кваліфікації лікарів первинної ланки охорони здоров'я, так і поліпшенню якості надання кваліфікованої медичної допомоги населенню міста та області.

Виходячи з основних завдань, які постали перед клініцистами університету, лікувальна робота клінічних кафедр університету у 2020 році перш за все була спрямована на розробку, спільно з лікарями клінічних баз, нових і удосконалення існуючих методів та засобів профілактики, діагностики і лікування найпоширеніших, а також соціально значущих захворювань.

Слайд 61

У Навчально-науковому медичному комплексі «Університетська клініка» ХНМУ тривала робота з розбудови хірургічного напрямку роботи з пріоритетом у сфері високотехнологічних мінінвазивних оперативних втручань (малоінвазивної хірургії, урології, ортопедії та травматології, онкохірургії та ін.). Завдяки новому операційному блоку, побудованому відповідно до світових стандартів, можливе одночасне виконання складних хірургічних втручань на органах черевної порожнини, сечостатевої системи, а також проведення реконструктивних операцій опорно-рухової системи з використанням новітніх технологій, зокрема мініінвазивні хірургічні втручання. Сучасне обладнання операційних дає можливість не тільки лікувати пацієнтів зі складною патологією, а й використовувати в навчальному процесі шляхом проведення online-трансляцій операційних втручань в учбовій кімнаті та будь-якій конференційній залі.

Слайд 62

На базі ННМК «УК» впроваджується комплексна медична інформаційна система, призначена для інформатизації усіх процесів медичного закладу. У цьому процесі Університетська клініка виконує роль клінічної бази для апробації та удосконалення інформаційної системи і таким шляхом отримує доступ до додаткових модулів з мінімальними затратами. Це дозволяє підвищувати якість навчання студентів університету з питань організації, управління охороною здоров'я та медичної інформатики. Розглядається можливість укрупнення структурних підрозділів ННМК «УК» шляхом створення спеціалізованого центру комбінованих методів лікування онкологічних захворювань, який об'єднає клініки онкохірургії, хіміотерапії та гематології.

Слайд 63

Незважаючи на труднощі, які були пов'язані з введенням карантинних заходів, активно працювали фахівці Університетського стоматологічного центру. На кінець року загальна кількість пролікованих стоматологічних хворих перевищила 15 000 осіб.

На базі клініки Науково-дослідного інституту гігієни праці та професійних захворювань Харківського національного медичного університету продовжено роботу з обстеження та лікування хворих з різноманітними патологіями терапевтичного профілю, у тому числі пацієнтів з поєднаною патологією з використанням сучасних технологій, розробка та впровадження програм реабілітації хворих, створення на базі існуючих стаціонарних відділень різнопрофільних спеціалізованих центрів із залученням висококваліфікованих кадрів.

Враховуючи наявні потужності Клініки, в подальшому розглядається можливість організації надання реабілітаційної допомоги пацієнтам, які перехворіли на COVID-19 та мали особливо важкий перебіг хвороби, насамперед для лікарів практичної ланки.

Нагальною проблемою для університету є пом'якшення негативних соціальних наслідків, спричинених пандемією COVID-19. Упродовж

карантинного періоду забезпечення протиепідемічних заходів та створення безпечних умов навчання та роботи є першочерговими. Університетом були придбані прилади для вимірювання температури, організовано умови для додержання маскового режиму, забезпечена необхідна кількість антисептичних засобів, налагоджена робота щодо регулярної обробки приміщень дезінфікуючими розчинами. Основним завданням університету є постійний моніторинг ситуації, вчасне проведення відповідних профілактичних заходів та надання необхідної допомоги членам колективу, які її потребують.

Слайд 64

Шановні колеги! Навчально-виховний процес є невід'ємною складовою набуття вищої освіти та реалізується в нашому університеті відповідно до Концепції виховної роботи. Основними напрямками цієї діяльності є національно-патріотичне та філософсько-світоглядне виховання, діяльність органів студентського самоврядування, виховна робота з іноземними студентами, фізкультурно-оздоровча діяльність, естетичне виховання та творча активність студентів.

Методичний супровід реалізації виховної роботи в ХНМУ здійснювали всі колективи кафедр університету, проте особливо слід відмітити кафедри української мови, основ психології та педагогіки, мовної підготовки іноземних громадян, суспільних наук, філософії, медицини катастроф та військової медицини, фізичного виховання та здоров'я й такі структурні підрозділи, як Наукова бібліотека ХНМУ, музей історії ХНМУ, органи студентського самоврядування.

До березня 2020 року в навчально-виховній роботі використовувалися переважно традиційні усталені форми та методи: розповіді, бесіди, свята, конкурси, змагання, зустрічі з видатними особистостями, екскурсії, участь у конференціях тощо. У період карантину було забезпечено безперервність не лише освітнього процесу, а й відбувалося вдосконалення і розширення виховного простору для студентів.

Національно-патріотичне виховання в університеті відбувалося згідно з Календарем знаменних та пам'ятних дат, до ювілеїв видатних діячів і письменників, що відзначаються у поточному році. Кафедрою суспільних наук та іншими було організовано і проведено низку інформаційно-просвітницьких заходів у форматі навчально-меморіальних сесій, присвячених річниці Акту злуки Української народної республіки і Західноукраїнської народної республіки, бою під Крутами, до Дня Героїв Небесної сотні, з нагоди Дня пам'яті й примирення та Дня Перемоги над нацизмом, відзначення Дня Європи в Україні та іншим знаменним подіям.

Вихованню поваги та любові до державної мови сприяла робота кафедри української мови, основ психології та педагогіки. До Дня рідної мови було проведено наукові читання та інші заходи, серед яких круглий стіл «Мова – інтелектуальний портрет народу, його душа», для іноземних студентів «Language is DNA of national», науково-практична конференція на честь 206-ї роковини від дня народження Т.Г. Шевченка. Створено сторінку «Профіль Великого Кобзаря» в Instagram, Facebook та інших соціальних мережах. Відбулися наукові читання, круглі столи, конференції, презентації до річниць від дня народження видатних українських письменників та діячів культури.

Слайд 65

Важливою для всієї університетської спільноти була діяльність органів студентського самоврядування та волонтерський студентський рух. Студентське самоврядування сьогодні є найбільш діючим фактором впливу на навчально-виховний процес в університеті. Студенти беруть активну участь у процесі внутрішнього забезпечення якості, моніторингу та оцінки навчальних програм, рівня викладання навчальних дисциплін. Показником активної громадянської позиції студентської молоді університету є організація різнопланових соціальних проєктів, серед яких: «Кейс-рум» – проєкт, спрямований на розвиток клінічного мислення шляхом моделювання певного клінічного випадку; «15x4 KhNMU», метою якого є популяризація

науки серед молоді у найдоступнішому форматі; «Діалог в темряві» – соціальний експеримент, спрямований на краще розуміння людей, позбавлених зору; літературні вечори на базі Наукової бібліотеки ХНМУ тощо. Ці заходи здебільшого відбувалися у вигляді Zoom-конференцій.

ГО «Студентське самоврядування ХНМУ» організувало роботу волонтерів щодо протистояння розповсюдженню COVID-19 та соціальної допомоги нужденним. Виявили бажання допомагати у закладах охорони здоров'я з випадками COVID-19 або підозрами та відправили відповідні анкети в МОЗ України 30 студентів вишу. Волонтери університету активно долучилися до студентської молоді Харківської області у проведенні різноманітних акцій задля посилення ефективності боротьби з розповсюдженням інфекції на Харківщині.

Були проведені широкомасштабні інформаційно-просвітницькі акції до Всесвітнього дня боротьби з туберкульозом, Всесвітнього дня боротьби зі СНІДом, Всесвітнього дня боротьби з наркоманією, Всесвітнього дня боротьби з тютюнопалінням, Міжнародного дня сліпих, Всесвітнього дня боротьби з епілепсією, Всесвітнього дня боротьби з діабетом. Уже кілька років поспіль студенти університету долучаються до проведення Днів донора (взяли участь 143 донори нашого вишу).

Волонтери продовжують шефську допомогу загальноосвітній школі-інтернату для розумово відсталих дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування у м. Куп'янську Харківської області.

Слайд 66

Фізкультурно-оздоровча діяльність в університеті здійснювалася під керівництвом викладачів профільної кафедри у 18 секціях з 16 видів спорту. Студенти університету брали участь у спортивних змаганнях та показали такі результати: на державному рівні наші студенти 4 рази посідали призові місця, на університетському – 24 рази. З нагоди Міжнародного дня спорту відбувся захід «Спорт на благо розвитку та миру». В умовах карантину

студенти університету дистанційно долучилися до акції, сфотографувавшись з білими картками.

Слайд 67

Активно працював Молодіжний центр ХНМУ, що нараховує 28 творчих гуртків та клубів за інтересами із загальною кількістю учасників понад 530 осіб. Незважаючи на карантинні заходи, творчі колективи Молодіжного центру 4 рази отримали вищу нагороду Гран-прі та 4 рази посідали призові місця в міжнародних фестивалях та конкурсах мистецтв і художньої самодіяльності.

Слайд 68

Забезпечення належної якості освіти неможливо без постійного зміцнення матеріально-технічної бази вишу. Аналіз структури капітальних витрат за 2020 рік наведено на слайді. Забезпечення навчальною літературою, медичним приладдям, меблями, здійснення поточного та капітального ремонтів та всі інші видатки закладу здійснювались виключно за рахунок коштів спеціального фонду.

Слайд 69

У 2020 році продовжувались ремонтні роботи у приміщеннях наших кафедр та підрозділів. Одним із реалізованих проєктів була капітальна трансформація віварію по вул. Тринклера, 6 у двох аудиторіях з оснащенням їх сучасним навчально-демонстраційним обладнанням. Також серед найбільш помітного – ремонт спортивного залу в корпусі «Б», перебудова та ремонт у приміщеннях ННІ ГП та ПЗ, ремонт у Медичному коледжі ХНМУ, продовження ремонтів у гуртожитках (цього року найбільші роботи проводились у гуртожитках № 2, 5 та 6), продовження капітальних ремонтів у корпусі кафедри «Анатомії людини», завершення ремонтних робіт у приміщеннях 4-го поверху УЛК в класах ННІ ЯО та багато іншого.

Разом з проведенням ремонтних робіт ми оснащували ці підрозділи сучасними технічними засобами навчання та інформаційними системами. У найкоротший термін було проведено роботи для організації та технічного

забезпечення Центру дистанційного навчання та реалізації освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання в період карантину за рахунок придбання різноманітного технічного обладнання – придбано потужний сервер, програмне забезпечення, комп'ютерне обладнання та багато іншого.

Слайд 70

З вересня 2020 р. розпочав роботу новостворений структурний підрозділ університету – Інформаційно-обчислювальний центр, який поєднав виконання функцій, що були покладені на відділ технічних засобів навчання та Обчислювальний центр, із супроводження системи управління, інформаційних, автоматизованих та інформаційно-обчислювальних систем і мереж університету, забезпечення інформаційної безпеки та захисту інформації.

Окрім загальних функцій та завдань, на початку нового навчального року керівництво ХНМУ доручило Центру розробити та запровадити у максимально стислий термін корпоративну платформу, яка стала надійним інструментом забезпечення якісної комунікації між всіма учасниками освітнього процесу в умов віддаленого навчання та розширення можливостей системи дистанційного навчання. Не менш важливим завданням Центру було підвищення цифрової грамотності співробітників університету, навчання та технічна підтримка користувачів корпоративної платформи.

У процесі підготовки до проведення в дистанційному режимі міжнародної акредитації були вирішені питання покриття Інтернет на кафедрах та структурних підрозділах, що мали проблеми з підключенням до мережі. Продовжується робота щодо монтування та налагодження обладнання мультимедійних аудиторій у стоматологічному центрі, нових аудиторіях на Тринклера, 6, на кафедрах анатомії, судової медицини та ін.

Крім того, за участю Центру відбувся перехід університету на гібридну телефонну систему, замість застарілої аналогової, наразі впроваджена

гібридна (аналогова-цифрова-IP) телефонна система з подальшим розвитком та повною заміною існуючого обладнання на сучасне.

Слайд 71

У 2020 році, як і в попередні роки, діяльність університету характеризувалася фінансовою стабільністю, яка передбачає перевищення доходів над видатками, передбаченими кошторисом.

Виш не має заборгованості з жодного виду платежів та використовує бюджетні кошти загального та спеціального фондів виключно за цільовим призначенням.

Університет не обмежується лише державним фінансуванням, а й докладає максимальних зусиль для формування спеціального фонду. Окрім коштів, які сплачують студенти за навчання та проживання в гуртожитках, спеціальний фонд поповнюється за рахунок таких послуг, як виконання науково-дослідних робіт, проведення медичних оглядів за договорами, оренда майна, протокольно-інформаційні послуги, послуги з перекладу та інше. Залучені кошти спрямовуються не лише на покриття захищених видатків, а й допомагають приводити в належний стан навчальні, лікувальні корпуси і гуртожитки шляхом їх поточного та капітального ремонту, оновлювати існуючі основні засоби, підтримувати рівень університету на високому технічному рівні.

За підсумками фінансово-економічної діяльності університету станом на 24.11.2020 р. розмір зведеного бюджету (загальний + спеціальний фонди) за всіма програмами, за якими працює університет, на 5,7 % більше показника минулого року.

Слайд 72

У загальній масі надходжень обсяг коштів спеціального фонду станом на 24.11.2020 р. становить 70,5 %. Відносно попереднього року обсяг коштів залишився практично на тому ж рівні. Оскільки питома вага надходжень за програмою 2301070 «Підготовка та підвищення кваліфікації медичних та фармацевтичних, наукових та науково-педагогічних кадрів вищими

навчальними закладами III–IV рівнів акредитації» найбільша – 88,8 %, тому зупинимось на цьому більш детально.

Основним джерелом надходження коштів спецфонду є платне навчання – 94,6 %, найбільша частина надходжень цієї суми – кошти від навчання іноземних студентів, на другому місці – господарська діяльність – 5,3 % і на третьому – оренда майна – 0,1 %.

Слайд 73

На наступній діаграмі наведено аналіз структури витрат спеціального фонду за програмою 2301070 (Освіта). Як бачите, більша частина – це витрати на заробітну плату. Посадовий оклад всіх працівників університету зріс на початку року на 9,4 % відносно 2019 р. Крім того, з 1 вересня 2020 року на виконання Постанови Кабінету Міністрів України від 26 серпня 2020 року № 750 «Про підвищення оплати праці працівників установ, закладів та організацій бюджетної сфери» посадові оклади всіх працівників університету підвищились ще на 5,85 %.

На сьогодні університет не має боргів по заробітній платі. Всі витрати відбувалися в межах річного фонду заробітної плати. Усім працівникам виплачувалися в повному об'ємі надбавки за вислугу років, особливі умови праці, за престижність праці педагогічним працівникам, доплати за науковий ступінь і вчене звання та інші надбавки та доплати відповідно до діючого законодавства.

Цього року за окремою програмою КПКВК 2301190 виділені додаткові кошти на встановлення доплати до заробітної плати лікарям, середньому та молодшому медичному персоналу клінік університету, які забезпечують життєдіяльність населення в період розповсюдження гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, – понад 4,2 млн грн (заробітна плата з нарахуваннями).

При наданні щорічної відпустки виплачувалась матеріальна допомога на оздоровлення, не тільки гарантована державою науково-педагогічним, медичним, педагогічним працівникам та працівникам бібліотеки, але й іншим

категоріям працюючих. Сума матеріальної допомоги з урахуванням всіх підрозділів цього року (станом за 11 місяців) склала 10 656,3 тис. грн. Упродовж року кожному співробітнику університету виплачена премія у розмірі 3,5 посадових окладів.

Основними напрямками в соціально-економічному розвитку ХНМУ і надалі будуть підтримання та покращання матеріально-технічної бази, а також підвищення рівня доходів працівників і студентів університету.

Слайд 74

Шановні колеги! Рік, що минає, був дуже насичений не лише викликами, а й важливими подіями для життя нашого закладу: успішне проходження міжнародної інституційної акредитації та зміцнення позицій на міжнародній освітній арені, успішна акредитація ряду освітніх програм Національним агентством, результативна вступна компанія, у тому числі з набору іноземних студентів, незважаючи на складні епідемічні умови, подальша розбудова організаційної структури, матеріально-технічної бази університету та багато іншого забезпечує наш сталий розвиток та конкурентоспроможність. І ми маємо всі підстави пишатися своїми досягненнями та, я впевнений, маємо натхнення до їх примноження. Серед завдань, які постануть перед нами на початку нового року щодо вдосконалення роботи за основними напрямками нашої діяльності, я би хотів виділити такі:

1. Удосконалення системи фінансового забезпечення, підвищення ефективності використання коштів у сучасних соціально-економічних реаліях, диверсифікація джерел фінансування університету.

2. Подальша інформатизація управління на всіх рівнях діяльності закладу, розбудова системи «Електронний університет».

3. Формування культури якості освіти шляхом зовнішньої акредитації освітніх програм та подальшого розвитку внутрішньоуніверситетської системи забезпечення якості освіти.

4. Реалізація студентоцентрованого підходу в організації освітнього процесу, формування освітнього середовища, спрямованого на заохочення здобувачів до постійного самовдосконалення та безперервного професійного розвитку. Організація створення повноцінного інклюзивного освітнього середовища в університеті на всіх рівнях підготовки фахівців.

5. Розвиток та реорганізація методичного забезпечення навчальної роботи в університеті. Перегляд структури та завдань методичних комісій, надання їм провідної ролі у визначенні стратегії та методології розвитку навчально-виховного процесу.

6. Подальша модернізація матеріально-технічного та програмного забезпечення освітнього процесу, розширення застосування інформаційно-освітніх веб-технологій та технологій віртуальної реальності в освітньому процесі. Організація та створення центру віртуального навчання. Розбудова Симуляційного центру як окремої структурної одиниці ННІ ЯО з широким використанням його можливостей для практичної підготовки студентів.

7. Підвищення конкурентоздатності університетської науки у світовому академічному просторі, забезпечення подальшого розвитку наукових шкіл університету, розширення тісного зв'язку наукової та освітньої складової напрямів діяльності університету, подальше впровадження концепції навчання через дослідження в реалізації освітніх програм університету.

8. Поглиблення інтернаціоналізації університету через залучення грантів та участь у міжнародних програмах та конкурсах Еразмус+, Горизонт та ін. Подальший розвиток міжнародного партнерства в освітній, науковій діяльності.

9. Оптимізація та об'єктивізація методології рейтингового оцінювання діяльності кафедральних колективів, викладачів та структурних підрозділів університету. Розробка та впровадження системи цільових показників діяльності університету та їх виконання як критеріїв ефективності роботи та системи мотивації.

10. Розвиток післядипломної освіти, створення дистанційної платформи безперервного професійного розвитку лікарів на базі освітньо-інформаційного порталу «Дистанційне навчання ХНМУ».

11. Впровадження комплексної програми вдосконалення кваліфікації науково-педагогічних працівників, забезпечення безперервного професійного їх розвитку.

12. Продовження послідовного розвитку власної клінічної бази з розширенням та збільшенням орієнтації її роботи на участь у наданні якісних освітніх послуг та реалізації наукових досліджень. Широке залучення провідних клінічних фахівців до освітнього процесу.

13. Подальший розвиток системи студентського самоуправління, залучення студентського активу до участі у розбудові внутрішньоуніверситетської системи забезпечення якості освіти, активізація участі представників органів студентського самоврядування в роботі всіх управлінських структур університету.

14. Розширення напрямів виховної роботи, формування світогляду та розвитку особистості здобувачів.

Шановні колеги! Перекоаний, що спільними, злагодженими діями наш колектив гідно подолає будь-які виклики і прийдешній новий рік буде сповнений новими досягненнями. Висловлюю щиро вдячність усьому колективу за наполегливу, самовіддану і плідну співпрацю, підтримку та взаєморозуміння.

Дякую всім за увагу. На завершення дозвольте щиро привітати всіх з Новим роком та побажати міцного здоров'я, злагоди, щастя і благополуччя, подальшої плідної праці і нових творчих успіхів!